Epidemiologie 4-08 30.10.2008 11:18 Str. 159
proLékaře.cz | 2.12.2026

Mezinárodní sympozium k použití antivirotik u pacientů nemocných ptačí chřipkou H5N1

V březnu 2008 proběhlo v Singaporu **„International Symposium on Respiratory Viral Infections (ISRVI)“.** Součástí hlavního programu bylo vyhodnocení použití antivirotik u ptačí chřipky. V odborném programu byly prezentovány zkušenosti s léčbou ptačí chřipky s aplikací orálního antivirotika oseltamivir (Tamiflu®). Z jednání vyplynuly tyto závěry:

- Tamiflu® byl potvrzen a schválen pro post-expoziční profylaxi a léčbu chřipky u dospělých a dětí starších jednoho roku
- WHO při možném pandemickém šíření předpokládá podávání vyšších dávek Tamiflu® po delší dobu
- Studie potvrdily účinnost použití Tamiflu® u sezónní chřipky vyvolanými lidskými A subtypy
- Efektivitu použití Tamiflu® při pandemickém šíření ptačí chřipky při současné úrovni poznatků nelze exaktně predikovat

Podle údajů WHO virus H5N1 byl příčinou úmrtí 234 lidí z 12 zemí (laboratorně potvrzené případy). **Podle posledního doporučení WHO Tamiflu® zůstává primárním antivirotikem pro léčbu H5N1 virové infekce**. Sdělení odborníků z Indonésie prezentovalo zkušenosti s léčbou 119 případů chřipky H5N1, z nichž 22 osob přežilo, což představuje 18 %.

- Ze 119 případů 33 pacientům nebylo podáno Tamiflu®, všichni zemřeli
- Dalším 86 pacientům bylo podáno Tamiflu® po různé době od manifestace prvních příznaků – celkem přežilo 26 %
- Aplikace Tamiflu® do 24 hodin – přežili všichni nemocní (2 osoby)
- Aplikace do 4 dní – 6/11 – přežilo 55 %
- Podání Tamiflu® po 6 dnech – 9/49 – přežilo 18 %

Recentní informace s léčbou 8 osob – infekce H5N1 prezentovali na sympoziu vietnamští odborníci. Všech 8 pacientů bylo léčeno Tamiflu®, který byl podán 5. den od manifestace příznaků. Z 8 léčených přežili 3 pacienti. Potvrdili zkušenosti indonéských lékařů, že benefit léčby u pacientů je redukován, jestliže je preparát podán až v průběhu onemocnění. U dvou pacientů, u kterých nebylo možno Tamiflu® podat perorálně, byl preparát podán nazogastrickou sondou, byl dobře tolerován a redukoval proliferaci viru.

Nejčastějšími příznaky nežádoucích reakcí v klinických studiích byly: nauzea, zvracení a průjmy. Tamiflu® je dostupný v 80 zemích světa.

Procento přežití nemocných zásadně ovlivňuje doba podání Tamiflu® od začátku manifestace příznaků!

Nejvyšší benefit byl dosažen při podání Tamiflu® v prvních 12 – 24 hodinách od manifestace prvních příznaků.

Použití antivirotik je pro včasnou kontrolu pandemie chřipky nezbytné.

Vakcinace proti sezónní chřipce – zvýšení protekce proti viru H5N1

V pokusech na zvířatech bylo prokázáno, že předchozí vakcinace vakcinou proti sezónní chřipce a následné podání vakciny proti ptačí chřipce H5N1 zvyšuje celkovou protekci proti zátěži virem H5N1. Výsledky byly prezentovány na **„Bangkok International Avian Flu Conference“** (Hong Jin).

Společnost MedImmune Inc. provedla studii na fretkách. Pokusné skupině fretek byla aplikovaná nejprve sezónní vakcina; kontrolu tvořil stejný počet fretek. Po 40 dnech byla oběma skupinám aplikována nazálním sprejem vakcina H5N1. Jako vakcinačních kmenů bylo použito sérotypů, které vyvolaly epizoocii v Hong Kongu v roce 2003 a ve Vietnamu v roce 2004. Vyhodnocení experimentu bylo provedeno na základě stanovení výše titru protilátek. U skupiny fretek, kterým byla podána sezónní chřipková vakcina a poté vakcina H5N1 ve srovnání s kontrolami, byly zaznamenány statisticky významně vyšší titry protektivních protilátek.

Příprava monoklonálních protilátek proti H5N1 metodou genetického inženýrství

Na mezinárodní konferenci o ptačí chřipce v Bangkoku prezentovala holandská společnost „Crucell – Dutch Biotechnology Company“ přípravu monoklonálních protilátek proti chřipce H5N1 s využitím genového inženýrství. Monoklonální protilátky byly připraveny z fragmentů lidských protilátek získaných od 9 dárců krve s antigeny dvou H5N1 kmenů (kmeny byly izolovány ve Vietnamu a v Indonésii). Jeden klon protilátek vykazoval neutralizační aktivitu proti virulentním kmenům H5N1; proti kmenu izolovanému v Hong Kongu v roce 1997, ve Vietnamu izolovanému v roce 2003 a v Indonésii v roce 2005. V experimentu aplikovali protilátky myším, kterým 3 dny předem byla podána letální dávka viru H5N1. Byla prokázána 100% protekce infikovaných myší. Výzkum monoklonálních protilátek se zkříženou neutralizační aktivitou proti řadě kmenů ptačí chřipky H5N1 je velice slibný, ale aplikace poznatků experimentálních studií ze zvířat na lidi nelze zatím přeceňovat.

Přeložil a upravil: M. Špliňo
e-mail: splino@pmfhk.cz
Zdroj: ProMED-mail